

πράγματα. Καταλαβαίνει πιά δτι κάποιοι λόγοι σοβαροί δινέξαρτητοι δπδ τη θέληση του δινθρώπου διαγκάζουν την κοινωνία νά είναι έλαττωματική. Παύει νά δγανακτή πλέον διναντίον της καί είναι πρόθυμος νά της συγχωρήση πολλά. Καί δχι μόνον αύτό, δλλά του φαίνεται τώρα, πώς δεν είναι καί τόσον κακή γρούγωνία δπως την έφαντάζετο πρίν. Βέβαια μπορούσε νά ήταν καλύτερη, δλλά μπορούσε νά ήταν καί πολύ πιδ χειρότερη, δπως καί πράγματι ήταν δλλοτε δταν ή δινθρωπότης δρισκόταν σε τελείως δάρδαρη κατάσταση. ***Ηταν** φυσικώς δδύγατο οι δινθρωποί δπδ μονομιδες δπδ δγρια ζώα του δάσους νά μετατραπούν σε ίδεώδη κοινωνία αγγέλων! ***Αναγκαστικά** ξπρεπε νά περάσουν διάφορα μεταβατικά στάδια διαπτύξεως, πού δέναια δσον καί νά ήσαν καλύτερα τδ ξνα δπδ τδ δλλο, πάντοτε θά είχαν τα έλαττώματά τους. Τδ δτι δμως δεν μένει δκληγητη ή κοινωνία, δλλά διαρκώς προοδεύει, διαρκώς δαίνει πρδς τδ καλύτερου, αύτδη ήδη είναι κατιτί, είναι πολύ σπουδαῖο, ίσως νά είναι τδ πᾶν. ***Ετσι** δπάρχει έλπιδα μιά μέρα ή κοινωνία νά φθάση μόνη της καί στην διειρεμένη τελειότητά της.

Καί τώρα πλέον δ έπαναστάτης νεανίας, δ μέχρι τούδε φανατικός καί δμείλικτος, συνδιαλάττεται μέ την κοινωνίαν. Συμφιλιώνεται μέ την δτέλειά της καί χωνεύει καλά την σχετικότητα τών πραγμάτων. Προσπαθεῖ μόνο νά καταλάνη καλύτερα τους νόμους πού διέπουν τη διαθήμια της έξι ελέγχη της κοινωνίας. ***Αποτελείται** σε έμπειροτέρους φίλους του, καταφεύγει σε σοβαρά έπιστημονικά συγγράμματα καί δρόσκει έπι τέλους μιά λύση στα προβλήματα που τδν ένδιαφέρουν. Τδ μεγάλο δήμα τδ έχανε δμως. ***Έκατάλαβε** στδ τέλος δτι ή κοινωνία είναι δργανισμός δινέξαρτητος, μέ δικούς της έσωτερικούς νόμους, σύμφωνα μέ τους δποίους

Ζεῖ καὶ ἔξελίσσεται, δπως κάθε ἄλλος φυσικὸς δργανισμός, καὶ δτι οἱ διάφορες ὑποχειμενικὲς ίδέες, ἐπιθυμίες καὶ αἰσθήματα τῶν διαφόρων ἀτόμων, δὲν ἔχουν τίποτε γὰρ κάγουν μὲ τοὺς ἀντικειμενικούς αὐτοὺς νόμους τῆς κοινωνίας. Γελᾶς τώρα μὲ τὴν πρώτη του ἀφέλεια γὰρ νομίζῃ δτι μὲ μερικὲς ἀφηρημένες ἀνθρωπιστικὲς ίδέες καὶ θεωρητικὲς διδαχὲς μποροῦσε γὰρ ἀλλάξη τὴν κοινωνία.

Τὴν μεθοδολογικὴν ἔξελιξή του τὴν ἐτελείωσε! Ἀπὸ ὑποχειμενικός, αἰσθηματικός, οὔτοπιστης κοινωνιολόγος, ἔγινε τώρα ἀντικειμενικός παρατηρητής τῆς κοινωνίας καὶ ἐπιστημονικός σπουδαστής αὐτῆς. Ή μέθοδος αὐτὴ τῆς παρατηρήσεως καὶ σπουδῆς στὴν δποίᾳ κατέληξε δνομάζεται ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην: ἀντικειμενικός τρόπος τῆς κοινωνικῆς σκέψεως, ἀντικειμενική κοινωνιολογία. Ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν προηγουμένη ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω, τὴν ὑποχειμενική. Μὲ ἀπλᾶ καὶ χτυπητὰ λόγια εἶδαμε λοιπὸν πῶς ἔξελίσσεται ἡ κοινωνικὴ σκέψη μέσα σ' ἕνα ζωγραφικό θρωπό.

Προτοῦ προβοῦμε στὴν ἀπαρίθμηση τῶν σπουδαιοτέρων κοινωνικῶν συστημάτων, ὑποχειμενικῶν καὶ ἀντικειμενικῶν, θάταν καλό, ὡς συμπλήρωμα τῶν προηγουμένων, νὰ δώσωμε καὶ μιὰ ἄλλη ἀνάλυση τῶν δύο μεθόδων, πιὸ γενικὴ καὶ θεωρητική, ποὺ γὰρ δεικνύῃ καλύτερα τὶς λογικές, φιλοσοφικές καὶ ψυχολογικές βάσεις τῶν δύο τρόπων τοῦ σκέπτεσθαι.

Ἡ ὑποχειμενικὴ κοινωνιολογία προϋποθέτει δτι δ ἀνθρώπος εἶναι δν αὐτοτελές καὶ ἀνεξάρτητο, μὲ ἐλεύθερη βούληση καὶ ἐλεύθερη σκέψη. Οἱ ίδέες του εἶναι δῆθεν ἀνεξάρτητα γεγγήματα τοῦ ἐγκεφάλου του, πηγάζοντα ἀπὸ μιὰ Ἐσωτερικὴ ἀτομικὴ ἔμπνευση, ἀνεξάρτητη ἀπὸ κάθε ἔξωτερην ἐ-

πίδραση τόπου και χρόνου. Ή ψυχή του και τὸ ἐμπεριεχόμενό της εἶναι τελείως αὐτοτελή και δὲν ἐπηρεάζοντο ἀπό τὸ ξένω σύλικό τοῦ περιβάλλοντος. Οἱ πράξεις του προϋποτίθεται δτὶ εἶναι συγέπεια τῶν ἴδεων του και ἐπομένως μπορεῖ νὰ δώσῃ σ' αὐτὲς ὅ,τι κατεύθυνση θελήσῃ. Η κοινωνία κατ' ἀνάγκην δὲν εἶναι ἄλλοτι παρά ἔνα ἀπλὸ ἄθροισμα τέτοιων ἑλεύθερων, αὐτεξουσίων ἀτόμων. Ὅπως τὸ ἄτομο σύμφωνα μὲ τὶς ἴδεες του ρυθμίζει κατὰ βούληση τὸν ἀτομικὸν του θίο. Εἴτε και ἡ κοινωνία μπορεῖ κάλλιστα νὰ ρυθμίσῃ τὴν διαγώγην και κατεύθυνσῃ της κατὰ βούληση, ἀρκεῖ μόνο νὰ θελῇ ἡ σ. γ.ν. ἀ τὸ χ.ά ν. γ., νὰ συντρέξουν δηλαδὴ ἡ καλὴ θέληση και ἡ ὀρθὴ σκέψη δλων τῶν πολιτῶν. Καὶ ἐάν αὐτὸ δὲ συγέβηκε ὡς τὰ τώρα, τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν και τὴν ἔλλειψη μορφώσεως τῶν περισσοτέρων πολιτῶν. Ἄλλ' αὐτὸ δὲ σημαίνει τίποτε! Ἀρκεῖ στὸ μέλλον νὰ βρεθοῦν οἱ κατάλληλοι ιεραπόστολοι, νὰ διδάξουν τὰ ὀρθὰ και πρέποντα και ἀμέσως θὰ διορθωθῇ ἡ κοινωνία, ἡ ὁ ποία διψαλτογικὴ και διαδώσῃ μεγάλες ἴδεες, ὑψηλὰ ἴδεώδη, ὥρατα συστήματα, ὅσο τὸ δυνατὸ δικαιότερα και ἀνθρωπιγώτερα και ἡ κοινωνικὴ ἀναγέννηση εἶναι ἐξησφαλισμένη! Αὐτὸς εἶναι δ στερεότυπος ὑποκειμενικὸς τρόπος τοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα, δ τόσον ἄλλως τε συμφυῆς στὸ κοινὸν ἀνθρώπινο μυαλὸ και δ συμπίπτων τελείως μὲ δλόκληρο τὸ παιδαγωγικό μας σύστημα. Χωρὶς ὑπερβολὴ τὰ ἐνγέα τουλάχιστον δέκατα τῶν ἀνθρώπων σκέπτονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον και ἐπὶ χθὲς ἀκόμη δλοι σχεδόν οἱ κοινωνιολογοῦντες φιλόσοφοι ἐστήριζαν τὰ συστήματά τους σὲ παρόμοιους ὑποκειμενικοὺς ὑπολογισμούς.

Η ἀντικειμενικὴ κοινωνιολογικὴ σκέψη δδηγεῖ τὸν ἀγ-

θρωπο σὲ άλλο δλότελα σύστημα συλλογισμῶν, ἐκ διαμέτρου ἀντίθετο μὲ τὸ προηγούμενο.

Ἡ ὑπαρξὴ τοῦ ἀγθρώπου δὲν παρουσιάζει τίποτε τὸ ἀ-
πόλυτο καὶ εἶγαι τὸ σχετικώτερο τῶν πραγμάτων. Ναὶ
μὲν δὲ ἀγθρωπὸς μόνος τοῦ δημουργεῖ τὴν ἴστορία του, ἀλ-
λὰ τὸ κάνει ὅχι εὐσυγείδητα καὶ μὲ ἐλεύθερη θέληση. Χρη-
σιμεύει βέβαια ὁ ίδιος ὑλικὸς τῆς ἴστορίας του, ἀλλ' αὐτὴ πλέ-
κεται καὶ προχωρεῖ μηχανικῶς παρασέρνοντας καὶ αὐτὸν τυ-
φλὰ ἀπὸ πίσω της, ὑπηρετῶντας νόμους, στοὺς δποίους δὲν
μπορεῖ νὰ ἀντισταθῇ ἡ θέληση τοῦ ξεχωριστοῦ ἀτόμου. Κάθε
ἀγθρωπὸς μόλις γεννηθῇ βρίσκει μπροστά του μὲ αὐτὸν το-
νωνὶ αἴτοιμη, ἡ δποία τὸν ἀρπάζει ἀμέσως, τοῦ ἐπιβάλ-
λει τὴ γλῶσσα της, τὴ θρησκεία της, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα της,
τὰ συστήματά της, τὶς ἰδέες της, μεταχειριζομένη πρὸς τοῦ-
το ἴσχυρότατα ὑπνωτιστικὰ μέσα: τὴν ἐκκλησία, τὴν οἰκογέ-
νεια, τὸ σχολεῖο, τὰ διάφορα κοινωνικὰ ἴδρυματα, τὶς τρεχού-
μενες φιλοσοφικές, ἐπιστημονικές, καλλιτεχνικές δοξασίες
κτλ. Ὅλα αὐτὰ ὑπνωτίζουν δλότελα τὸ ἀτομο, τὸ νέο μέλος
τῆς κοινωνίας, ἀφομοιώγοντας αὐτὸν τελείως μὲ τὸ λοιπὸν ὑ-
λικὸν τῆς κοινωνίας. Πῶς μπορεῖ λοιπὸν γὰρ βρεθῆ ἐλεύθερη
θέληση καὶ ἐλεύθερη ἔμπνευση μέσα στὸ νέο αὐτὸν πολίτη,
ἀφοῦ ὅχι μόνον ἡ γέννησή του ἦταν ἀποτέλεσμα ξένης θε-
λήσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ δλη του κοινωνικὴ διαπαιδαγώγηση βρί-
σκόταινε σὲ ξένα χέρια. Καὶ τώρα ἀχόμα ποὺ μεγάλωσε ἀν-
τιμετωπίζει διαρκῶς ἔνα σωρὸς κοινωνικές συνθῆκες καὶ ἀ-
νάγκες, ποὺ ἔξουδετερώνουν δλότελα τὴ θέλησή του καὶ τὸν
ἀναγκάζουν γὰρ προσαρμοσθῆ τελείως μὲ αὐτές. Ναὶ μὲν ἔχει
μέσα του σχηματισμένο δλόκληρο κόσμο παραστάσεων, ίδε-
ών, αἰσθημάτων, φυχώσεων, ποὺ εἶναι βαθύτατα ριζωμένα
στὸ αἷμα του, ἀλλ' δλα αὐτὰ δὲν ἔχουν καμὶ διεξάρτητη

ἀξία. Ὁ ἴδιος παραδόξως τὰ φαντάζεται ώς δικά του, προερχόμενα δῆθεν ἀπὸ μιὰ ἐσωτερικὴ ἔμπνευση, καὶ γι' αὐτὸν τὰ λατρεύει καὶ τὰ θεωρεῖ τὰ μόνα ἀγαπητὰ στὴν ψυχὴν του. Ἐλλὰ δλα αὐτὰ εἶναι ἔγενα! Τοῦ τὰ ἔχει δώσει ἀπλούστατα ἡ κοινωνία του καὶ ἐπομένως ὑποστηρίζοντας αὐτὰ δὲν κάνει ἄλλο, παρὰ νὰ στερεώνῃ τὰ ὑπάρχοντα κοινωνικὰ καθεστώτα. Καὶ δπως αὐτὸς ἔπεισε θῦμα καὶ ἀφομοιώθηκε δουλικώτατα μὲ τὴν κοινωνία του, ἔτσι τώρα χωρὶς γὰρ τὸ καταλαβαίνη συντείνει μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους γὰρ ἀφομοιώνῃ τοὺς νέους πολίτας, ποὺ δλοένα γεννιῶνται. Καὶ ἔτσι καταγτᾶ τὸ ἐλεύθερο δῆθεν ἀτομο, κατὰ τοὺς ὑποκειμεγικοὺς κοινωνιολόγους, γὰρ μήν εἶναι ἄλλο τι παρὰ ἕνα ὑπνωτισμένο ἐτεροκίνητο σῶμα, ποὺ μυστηριώδεις κοινωνικὲς δυγάμεις τὸ διευθύνουν καὶ τὸ τραβοῦν δπως θέλουν ἐδῶ κ' ἔχει. Καὶ ἐνῶ τοὺς ἐμπνέουν τὴν ψευδῆ ἐντύπωση πώς δρᾶ δῆθεν ώς ἀνεξάρτητη μονάδα, τὸ ἐκμεταλλεύονται κοινωνικὲς καὶ τὸ βάλλουν γὰρ παιζῆ ὠρισμένο κοινωνικὸ ρόλο, μὲ ὠρισμένο τρόπο, σύμφωνα μὲ τὶς ἐκάστοτε ἀπόκρυψες ἀνάγκες τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Ο ἐλεύθερος δῆθεν ἀνθρωπος δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ κοινωνικὴ μονάδα, ἐνα ἀπλὸ δηλαδὴ μέλος μιᾶς κοινωνικῆς δμάδος μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς δποίας ταυτίζει δουλικώτατα τὴν ὑπαρξήν του. Ἐλλ' ἀραγε ἡ δουλικὴ του αὐτὴ κατάσταση τὸν ἐμποδίζει νὰ δγαίνῃ κάποτε ἀπὸ τὴν γάρκη του καὶ νὰ ἀντιδρᾶ στὸ γύρω ὑπνωτιστικὸ περιβάλλον; Κάθε ἀνθρωπος δέναια ποὺ ἔτυχε νὰ γεννηθῇ μὲ ἴδιατερο ἐρευνητικὸ μυαλὸ θὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀγάγκη γὰρ φιλοσοφήσῃ γιὰ τὰ γύρω φαινόμενα τῆς ζωῆς. Ἐλλ' ἡ ἐρευνά του τότε μόνον θὰ ἔχῃ σημασία δταν ζητήσῃ νὰ μάθῃ τοὺς μυστηριώδεις νόμους ποὺ διευθύνουν ἀσυνείδητα τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἔξ-

λιξη τῆς κοινωνίας. Ἡ μελέτη του αὐτή θὰ τοῦ δεῖξῃ δν ὅπαρχη ἐλπίδα γὰρ φθάσῃ καμιὰ μέρα μόνη της ἢ κοινωνία σὲ ἀνώτερο στάδια πολιτισμοῦ. Θὰ τοῦ δεῖξῃ ἀκόμα κατὰ πόσον εἶναι δυνατὸ ἡ ἔξελιξη αὐτή γάρ γίνη γρηγορώτερα, δν τὴν ποσοθεωρίαν συγειδητὰ οἱ ἀνθρωποι, στηριζόμενοι αὐτῇ τῇ φορᾷ σὲ μεγάλη πιὰ κοινωνική πείρα καὶ ἐπιστημονική μόρφωση.

Τὰ τελευταῖα αὐτὰ θὰ τοὺς δεῖξουν καθαρὰ πού δρισκούται πράγματικά ἐμπόδια ποὺ δυσκολεύουν τὴν κοινωνική πρόοδο. Ἀπαξ βρεθῆ θετικὰ ἡ πραγματική αἰτία τοῦ κακοῦ, θάναι εὔκολώτερη τότε καὶ ἡ θεραπεία. Θὰ θελήσῃ ίσως τότε ἡ ἀνθρωπότης γὰρ ἐφαρμόσῃ τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης γιὰ γὰρ ἐπιταχύνη τὴν θελτίωση καὶ τελειοποίησή της. Καὶ διὰ δὲ μπορέσαι γὰρ κάνουν χιλιάδες χρόνια οἱ αισθηματικὲς ιδεολογίες τόσων μποκειμενικῶν κοινωνιολόγων, ίσως κατορθώσῃ στὸ τέλος ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἀντικειμενικὴ σπουδὴ τῶν νόμων τῆς κοινωνίας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Γ.Δ πζκ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΤΟΥΝΤΗΣ: ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- 1) 'Επιστολή του Γ. Σκληρού που δημοσιεύθηκε στὸ περ. «ΓΡΑΜΜΑΤΑ» Ἀλεξανδρείας (1914 τόμ. 2 φύλλ. 17 — 20 σελ. 289 — 291), μὲ ἀφορμὴ τὴν ἔρευνα τοῦ περιοδικοῦ «γιὰ τὶς μελλοντικὲς κατευθύνσεις τῆς φυλῆς». Στὴ συζήτηση αὐτὴ πῆραν μέρος δ Δημ. Ζαχαριάδης, "Ιων Δραγούμης, Χρ. Χρηστουλάκης, Π. Βλαστός καὶ δ Γεώργιος Παπανδρέου.
- 2) 'Ο Γ. Σκληρός ἐτοίμαζε μὰ νέα βελτιωμένη ἔκδοση τοῦ «Κοινωνικοῦ Ζητήματος» μὲ δλα τὰ σχετικὰ στοιχεῖα που προκύψανε ἀπὸ τὴν δίκρονη συζήτηση στὸ «ΝΟΤΜΑ». Τὸ κεφάλαιο αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὴ νέα ἔκδοση που ἐτοίμαζε δ συγγραφέας. Δημοσιεύθηκε στὸ περ. «ΝΕΑ ΖΩΗ» Ἀλεξανδρείας (1915, τόμ. X τεῦχ. 1 — 2, σελ. 31 — 46).
- 3) 'Απόσπασμα ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴ τοῦ «Κοινωνικοῦ μας προβλήματος» που ἐτοίμαζε γιὰ ἔκδοση δ Σκληρός (1920). 'Αξίζει ἐδῶ νὰ σημειωθῇ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ τίτλου ἀπὸ «Κοινωνικό μας Ζήτημα» σὲ «Κοινωνικό μας Πρόβλημα». Δημοσιεύθηκε στὸ περ. «ΓΡΑΜΜΑΤΑ» (τόμ. 5, φύλλ. 41, σελ. 198 — 204).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Γ.Δ πζκ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
1. Είσαγωγή	5
2. Ἡ φιλοσοφία τοῦ Πολέμου καὶ τῆς Εἰρήνης	13
3. Στοὺς Δημοτικιστὰς	29
4. Ὁ Σκεπτικισμὸς καὶ ἡ φυλὴ μας	45
5. Ὁ Πλεχάνωφ καὶ ἡ ἐποχὴ του	51
6. Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ Κοινωνικὸν μας ζήτημα	77
7. Μεθοδολογία (Τποκειμενικὴ καὶ ἀντικειμενικὴ κοινωνιολογία	107
8. Σημειώσεις	125

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΗΓΩΝ ΙΟΑΝΝΙΝΩΝ
 ΑΝΔΡΕΑ ΤΟΜΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΦΟΦΙΑΣ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΕΤΣΙΟΥ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΗΓΩΝ ΙΟΑΝΝΙΝΩΝ
 ΑΝΔΡΕΑ ΤΟΜΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΦΟΦΙΑΣ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΕΤΣΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
ΠΑΛΕΠΙΣΤΗΜΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

**ΟΙ ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ Γ. ΣΚΛΗ.
ΠΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΤΤ.
ΠΟΓΡΑΦΕΙΟ Ε. ΣΤΑΜΠΟΤΑΙΗ, ΜΑ-
ΝΗΣ 2, ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΩΝ ΕΚΔΟ-
ΣΕΩΝ: «ΠΕΡΓΑΜΗΝΗ» ΚΑΙ «ΔΙΕΘ-
ΝΟΤΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΟΣ», ΙΠ ΠΟΚΡΑ-
ΤΟΤΣ 32. ΕΞΩΦΤΛΟ: ΕΛΕΝΗ ΖΑΝΤΕ.**

προτίχεια ja' ταχιά τι' ανατέλλει
το' αγγέλο τον εγγαδό... απομένει
πα' την ωραίων σαι τα' οι γραφή
βιαγινα' 1-2 σεγγίδη, δι' ζευδόπατη
εγκίνεια. Τοι μα' τα' γραφής γι' αν αφίστη
τον πόνο βιαγινα' να γραψει τανει.

Ονειρούσι, φιγία μα, αύτο τον εγγαδό λευκόγη^η
την δα' εγκά φιλοναρανί κοκκινίζα.
Υπά, ωκε αν αγιούρε.. μακέλι γιατία'
αγιά γυναδά! Έτσι και λατζί^η
οι ευχόριαν ει την εροκέδει γι' την θρο-
χοστής ωραίων η καζούνια στ. Χαρο-
ποτάλα οι οις τοι καζούνι θεοίς
θεούς μα

τ. καζούνι

ΔΡΧ. 25